

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.

Oddíl E – učební osnovy
XI.1.B

FYZIKA

XI.1.B – Fyzika

Charakteristika předmětu: FYZIKA ve vyšším stupni osmiletého studia

---

Obsah předmětu

Vyučovací předmět fyzika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVPG. Svým vzdělávacím obsahem rozvíjí znalosti a dovednosti z předmětu fyzika. Realizuje průřezové téma Environmentální výchova. Podrobně popisuje jevy probíhající v přírodě (při nichž nedochází ke změně chemického složení látek), odvozuje zákonitosti mezi nimi.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
kvinta	2	0,5
sexta	2	X
septima	2	0,5
oktáva	2	X

Organizace výuky

V kvintě jsou vyučovány 2 hodiny týdně v učebně fyziky a 2 hodiny laboratorních cvičení z fyziky měsíčně (studenti rozděleni na 2 skupiny) v laboratoři.

V sextě jsou vyučovány 2 hodiny týdně v učebně fyziky.

V septimě jsou vyučovány 2 hodiny týdně v učebně fyziky a 2 hodiny laboratorních cvičení z fyziky měsíčně (studenti rozděleni na 2 skupiny) v laboratoři.

V oktávě jsou vyučovány 2 hodiny týdně v učebně fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme k práci s textem a porozumění úkolům
- připravujeme na postupné objevení vysvětlení složitějších jevů
- sledujeme možnost návaznosti studia specializovaných oborů

Kompetence k řešení problémů

- inspirujeme k řešení problémových úloh „ze života“
- vedeme k vlastní tvůrčí práci
- připravujeme na postupné objevení vysvětlení složitějších jevů
- diskutujeme nad aktuálními informacemi z vědy a techniky
- zapojujeme studenty do soutěží, olympiad, projektů

XI.1.B – Fyzika

Kompetence komunikativní

- vedeme k návrhům cest k řešení problémových úloh
- organizujeme práci ve skupinách, v týmu
- připravujeme na mluvní cvičení na dané téma, sebehodnotíme
- diskutujeme nad aktuálními informacemi z vědy a techniky
- dáváme možnost okamžitého dotazu, diskuse při nejasnosti

Kompetence sociální a personální

- vedeme k návrhům cest k řešení problémových úloh
- vedeme k práci ve skupinách, v týmu
- dáváme možnost prezentace vlastní práce, řešení zadaného úkolu
- dáváme možnost okamžitého dotazu, diskuse při nejasnosti
- snažíme se o vytvoření dobré atmosféry ve třídě

Kompetence občanské

- zdůrazňujeme pravidla slušného chování, diskuse
  - kontrolujeme zadané úkoly
  - dbáme na dodržování termínů (odevzdání, realizací apod.)
  - dbáme na dodržování časů a časových limitů např. přestávek
  - zdůrazňujeme zodpovědnost za majetek
-

XI.1.B – Fyzika

Rozpracování vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

K V I N T A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Úvod do fyziky <ul style="list-style-type: none"> • soustava jednotek SI	<ul style="list-style-type: none"> ○ student odliší skalární a vektorovou fyzikální veličinu ○ převádí jednotky ○ odvodí rozměr jednotky 	
Kinematika <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy • pohyb rovnoměrný přímočarý • pohyb zrychlený • skládání pohybů	<ul style="list-style-type: none"> ○ student počítá v, s, t pohybu rovnoměrně přímočarého ○ orientuje se v grafech pohybu rovnoměrně přímočarého ○ převádí jednotky rychlosti ○ počítá průměrnou rychlosť pohybu rovnoměrně přímočarého ○ počítá zrychlení ○ počítá v, s, t pohybu rovnoměrně zrychleného ○ orientuje se v grafech pohybu rovnoměrně zrychleného ○ aplikuje zákonitosti jednoduchého pohybu na pohyb složený ○ upřesňuje podmínky volného pádu ○ počítá s, v volného pádu ○ aplikuje princip nezávislosti pohybů v příkladech 	
Dynamika <ul style="list-style-type: none"> • Newtonovy pohybové zákony • hybnost, impuls, zákon zachování hybnosti • tření • pohyb po kružnici • vztažné soustavy	<ul style="list-style-type: none"> ○ student zobrazuje sílu ○ popisuje aplikaci Newtonových zákonů v praxi ○ aplikuje Newtonovy zákony v příkladech ○ rozliší tíhovou sílu a tíhu ○ počítá hybnost, impuls síly ○ upřesní vztah hybnosti a impulsu síly ○ aplikuje na příkladech zákon zachování hybnosti ○ počítá třecí sílu ○ odliší užitečnost x škodlivost tření v praxi ○ počítá úhlovou rychlosť, periodu, frekvenci, dostředivé zrychlení, dostředivou sílu ○ aplikuje poznatky o odstředivé síle na příkladech z praxe ○ zavádí vztažnou soustavu ○ odliší inerciální a neinerciální vztažnou soustavu ○ aplikuje vědomosti na příkladech 	
Mechanická práce a energie <ul style="list-style-type: none"> • mechanická práce • mechanická energie • výkon • účinnost	<ul style="list-style-type: none"> ○ student počítá práci, výkon, kinetickou energii, potenciální energii tíhovou, účinnost ○ aplikuje zákon zachování energie na příkladě 	
Gravitační pole <ul style="list-style-type: none"> • Newtonův gravitační zákon • gravitační pole, tíhové pole	<ul style="list-style-type: none"> ○ student počítá gravitační sílu ○ odliší gravitační a tíhové pole 	

XI.1.B – Fyzika

<ul style="list-style-type: none"> • vrhy • pohyby těles v nehomogenním gravitačním poli Země • gravitační pole Slunce 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ upřesní rozdílné hodnoty tříhového zrychlení ☐ uvádí příklady vrhu ☐ počítá s, v, t vrhu ☐ popisuje pohyby těles ve větších vzdálenostech od Země ☐ aplikuje Keplerovy zákony v příkladech 	
Mechanika tuhého tělesa <ul style="list-style-type: none"> • moment síly • momentová věta • skládání sil • rozklad síly • těžiště tělesa • stabilita tělesa • kinetická energie tuhého tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ student počítá moment síly ☐ aplikuje momentovou větu ☐ skládá početně a graficky různoběžné síly působící v jednom bodě, více bodech ☐ aplikuje na příkladě ☐ skládá početně a graficky rovnoběžné síly působící ve více bodech ☐ aplikuje na příkladě ☐ rozkládá početně a graficky sílu ☐ aplikuje na příkladě ☐ určuje experimentálně těžiště ☐ formuluje, počítá stabilitu tělesa ☐ uvádí příklady z praxe ☐ počítá moment setrvačnosti ☐ aplikuje v příkladě ☐ určí celkovou kinetickou energii tělesa 	
Mechanika tekutin <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti tekutin • tlak • tlak vyvolaný tříhovou silou tekutiny • vztlaková síla • proudění tekutin 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ student počítá tlak ☐ popisuje měření tlaku ☐ aplikuje Pascalův zákon na příkladech z praxe ☐ počítá hydraulické zařízení ☐ počítá tlakovou sílu ☐ počítá hydrostatický tlak ☐ popisuje měření atmosférického tlaku a jeho změny ☐ aplikuje Archimédův zákon v příkladech ☐ popisuje chování těles v kapalině ☐ aplikuje rovnici kontinuity na příkladech ☐ aplikuje Bernoulliho rovnici na příkladech 	
Laboratorní cvičení z fyziky <ul style="list-style-type: none"> • zpracování výsledků měření • 1.LP – Kinematika rovnoměrného a rovnoměrně zrychleného pohybu • 2.LP – Měření součinitele smykového tření • 3.LP – Zákon zachování mechanické energie • 4.LP – Žákovská souprava Mechanika (1) • 5.LP – Žákovská souprava Mechanika (2) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ analyzuje pracovní postup ☐ vybírá vhodná měřidla a pomůcky ☐ měří základní fyzikální veličiny ☐ zpracovává výsledky měření ☐ statisticky zpracovává naměřené hodnoty ☐ dodržuje pravidla bezpečnosti práce v laboratoři 	

S E X T A

XI.1.B – Fyzika

Molekulová fyzika	<ul style="list-style-type: none"> • kinetická teorie látek • základní fyzikální veličiny atomové fyziky • modely struktur látek různých skupenství 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student vyvozuje důsledky základních experimentů kinetické teorie látek pro chování a vlastnosti látek ○ formuluje základní poznatky o atomu ○ aplikuje m_u, A_r, N_A, n, M_n, V_n v příkladech ○ objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou 	Poznámky
Termika	<ul style="list-style-type: none"> • teplota a její měření • vnitřní energie tělesa • teplo 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student rozlišuje teplotní stupnice (Celsiovu, termodynamickou) ○ převádí $^{\circ}\text{C}$ na K a naopak ○ popisuje měření teploty ○ počítá vnitřní energii, teplo ○ charakterizuje měrnou tepelnou kapacitu ○ popisuje druhy přenosu vnitřní energie a aplikace ○ formuluje kalorimetrickou rovnici a aplikuje ji v příkladech ○ formuluje 1. termodynamický zákon a aplikuje ho v příkladech 	
Plyny	<ul style="list-style-type: none"> • ideální plyn • izo-děje • stavová rovnice • adiabatický děj • práce plynu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje experimentální rozdělení molekul plynu podle rychlosti ○ formuluje zákony izo- dějů, kreslí diagramy ○ aplikuje zákony izo- dějů v příkladech ○ aplikuje stavovou rovnici v příkladech ○ popisuje adiabatický děj ○ počítá, graficky určuje práci vykonanou plynem ○ určuje práci při kruhovém ději ○ formuluje 2. termodynamický zákon a aplikuje ho v příkladech 	
Pevné látky	<ul style="list-style-type: none"> • struktura • deformace • teplotní roztažnost 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje krystalické a amorfni látky, uvádí příklady ○ rozděluje deformaci, uvádí příklady ○ analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles ○ popisuje deformaci tahem ○ aplikuje Hookův zákon v příkladech ○ popisuje roztažnost pevných těles ○ počítá změnu objemu, délky ○ uvádí příklady z praxe 	
Kapaliny	<ul style="list-style-type: none"> • povrchová vrstva • jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny • kapilární jevy • objemová roztažnost 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student demonstriuje chování povrchu kapaliny ○ popisuje povrchové napětí v praxi ○ demonstruje jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny ○ popisuje kapilární jevy a jejich aplikaci 	

XI.1.B – Fyzika

	<ul style="list-style-type: none"> ○ demonstruje objemovou roztažnost kapalin ○ počítá změnu objemu, hustoty ○ porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů ○ vysvětluje pojem anomálie vody 	
Změny skupenství • změny skupenství • fázový diagram	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje jednotlivé změny skupenství a jejich závislost na vnějších parametrech ○ aplikuje v příkladech měrné skupenské teplo tání ○ orientuje se v teplotách tání látek ○ popisuje tání, tuhnutí v praxi ○ popisuje var a závislost t_v na p (s aplikací) ○ kreslí, popisuje fázový diagram a aplikuje na příkladech 	
Mechanické kmitání • základní pojmy • kinematika kmitavého pohybu • složené kmitání • dynamika kmitavého pohybu • kyvadlo • přeměny energie v mechanickém oscilátoru • nucené kmitání	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje mechanický oscilátor ○ odečítá základní fyzikální veličiny kmitavého pohybu z grafu ○ popisuje harmonický pohyb ○ počítá y, v, a kmitavého pohybu ○ zavádí fázi kmitavého pohybu ○ popisuje složené kmitání a princip superpozice ○ aplikuje princip superpozice v příkladě (početně, graficky) ○ formuluje pohybovou rovnici ○ odvozuje vztah pro úhlovou frekvenci ○ popisuje matematické kyvadlo ○ odvozuje vztah pro T ○ experimentuje s matematickým kyvadlem ○ vysvětluje přeměny energie v mechanickém oscilátoru ○ popisuje nucené kmitání, tlumené kmity, rezonanci a aplikaci těchto jevů 	
Mechanické vlnění, akustika • popis vlnění • interference vlnění • šíření v prostoru • zvuk	<ul style="list-style-type: none"> ○ student srovnává mechanické vlnění s mechanickým kmitáním ○ rozděluje vlnění ○ popisuje rovnici postupného vlnění ○ aplikuje ji v příkladech ○ objasní procesy šíření, odrazu, lomu, interference a ohybu vlnění ○ charakterizuje zvuk ○ popisuje zdroje zvuku a šíření zvuku ○ vysvětluje ozvěnu ○ srovnává vlastnosti zvuku s fyzikálními veličinami popisujícími zvuk ○ popisuje aplikace ultrazvuku a infrazvuku 	

XI.1.B – Fyzika

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ popisuje hudební nástroje z pohledu výšky tónu 	
--	--	--

S E P T I M A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Elektrický náboj <ul style="list-style-type: none"> • elektrické pole • elektrický potenciál, elektrické napětí • kapacita	<ul style="list-style-type: none"> ☐ student popisuje jednoduchý model atomu ☐ charakterizuje princip přenosu el. náboje ☐ rozděluje látky na vodiče a nevodiče, uvádí příklady ☐ formuluje Coulombův zákon ☐ aplikuje ho v příkladech ☐ popisuje identifikaci (měření) el. náboje ☐ graficky znázorňuje el. pole ☐ počítá intenzitu el. pole ☐ porovná účinky el. pole na vodič a izolant ☐ vysvětluje jev elektrostatické indukce a jev polarizace molekul ☐ popisuje rozložení náboje na vodiči ☐ aplikuje na příkladech z praxe ☐ vyvozuje z el. potenciálu el. napětí ☐ měří el. napětí ☐ popisuje kondenzátor ☐ rozděluje kondenzátory ☐ počítá kapacitu kondenzátoru ☐ popisuje spojování kondenzátorů ☐ počítá výslednou kapacitu ☐ popisuje, počítá energii nabitého kondenzátoru 	
Elektrický proud <ul style="list-style-type: none"> • elektrický proud • elektrický zdroj • odpor vodiče • řešení elektrické sítě • práce a výkon elektrického proudu	<ul style="list-style-type: none"> ☐ student formuluje podmínky vedení el. proudu ☐ počítá el. proud ☐ rozděluje el. proud ☐ měří el. proud ☐ popisuje el. zdroj ☐ rozlišuje U, U_e, U_0 ☐ rozděluje el. zdroje, uvádí příklady ☐ formuluje Ohmův zákon ☐ aplikuje Ohmův zákon v příkladech ☐ popisuje, počítá el. odpor ☐ vysvětluje závislost R na parametrech vodiče a teplotě ☐ popisuje aplikace (rezistor, reostat) ☐ popisuje, počítá spojování rezistorů ☐ kreslí, vysvětluje zatěžovací charakteristiku zdroje ☐ aplikuje v příkladě 	

XI.1.B – Fyzika

	<ul style="list-style-type: none"> ○ popisuje konstrukci ampérmetru, voltmetu ○ vysvětluje pojem el. síť, uzel, větev ○ počítá el. práci, el. výkon, teplo odevzdané spotřebičem 	
Elektrický proud v kapalinách • elektrický proud v kapalinách • elektrolýza • chemické zdroje elektrického napětí	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje elektrolyt v kapalinách ○ popisuje elektrický proud v kapalinách ○ formuluje Faradayovy zákony elektrolýzy ○ aplikuje 1. Faradayův zákon v příkladě ○ popisuje užití elektrolýzy ○ popisuje, rozděluje, srovnává chemické zdroje napětí ○ popisuje aplikace 	
Elektrický proud v plynech a vakuu • elektrický proud v plynech • výboj • obrazovka	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje ionizaci plynu ○ popisuje elektrický proud v plynu ○ charakterizuje nesamostatný a samostatný výboj ○ rozděluje výboj, charakterizuje jednotlivé druhy ○ popisuje aplikace ○ charakterizuje katodové záření, výboj ve vakuu 	
Elektrický proud v polovodičích • elektrický proud v polovodičích • polovodičové součástky	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje polovodiče, uvádí příklady ○ rozděluje polovodiče ○ charakterizuje druhy příměsově vodivosti ○ popisuje polovodičovou diodu ○ popisuje diodový jev ○ kreslí V – A charakteristiku ○ aplikuje v praxi ○ popisuje tranzistor ○ charakterizuje tranzistorový jev ○ aplikuje v praxi ○ aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách, plynech a polovodičích při analýze chování těles z těchto látek v el. obvodech 	
Magnetické pole • stacionární magnetické pole • nestacionární magnetické pole	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje magnetické pole ○ popisuje Oerstedův pokus ○ graficky znázorňuje magnetické pole ○ formuluje, aplikuje Ampérovo pravidlo pravé ruky pro směr magnetických indukčních čar ○ počítá magnetickou sílu, magnetickou indukci ○ formuluje, aplikuje Flemingovo pravidlo levé ruky ○ počítá magnetické pole vodiče, rovnoběžných vodičů s proudem ○ definuje ampér 	

XI.1.B – Fyzika

	<ul style="list-style-type: none"> ○ popisuje magnetické pole cívky ○ formuluje, aplikuje APPR pro cívku ○ popisuje chování částice s nábojem v magnetickém poli ○ rozděluje magnetické látky, uvádí příklady ○ popisuje elektromagnetickou indukci ○ definuje Faradayův zákon elektromagneticke indukce ○ aplikuje ho v příkladech ○ formuluje, aplikuje Lenzův zákon ○ popisuje jev vlastní indukce ○ aplikuje ho v příkladě ○ popisuje přechodný děj 	
Střídavý proud • základní pojmy • obvod střídavého proudu • výkon střídavého proudu • střídavý proud v energetice	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje střídavý proud ○ popisuje chování R, L, C v obvodu střídavého proudu ○ charakterizuje složený obvod RLC ○ kreslí fázorový diagram ○ odvozuje vztah pro U_m ○ charakterizuje, počítá rezonanci ○ odvozuje vztah pro výkon střídavého proudu ○ charakterizuje, počítá efektivní (maximální) hodnoty I a U ○ počítá činný výkon ○ využívá zákon elektromagneticke indukce k objasnění funkce elektrických zařízení ○ charakterizuje výrobu elektrické energie ○ charakterizuje trojfázový proud, fázové a sdružené napětí ○ charakterizuje točivé magnetické pole ○ popisuje elektromotor ○ popisuje zapojení elektrické zásuvky ○ diskutuje o pravidlech bezpečnosti při práci s elektrickým proudem ○ umí poskytnout první pomoc při úrazu elektrické proudem ○ popisuje, počítá transformátor ○ popisuje aplikaci transformátoru ○ popisuje přenos elektrické energie 	
Elektromagnetické vlnění • popis • šíření	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje, kreslí oscilační obvod ○ počítá T, f elektromagnetického oscilátoru ○ popisuje rezonanci ○ popisuje rovnici postupného elektromagnetického vlnění ○ charakterizuje elektromagnetickou vlnu ○ popisuje vlastnosti elektromagnetického vlnění 	

XI.1.B – Fyzika

	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozděluje elektromagnetické vlnění, popisuje aplikace ○ porovnává šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích 	
Laboratorní práce <ul style="list-style-type: none"> • 1.LP – Základy elektrotechniky • 2.LP – Určení V – A charakteristiky spotřebičů • 3.LP – Měření elektrického odporu rezistoru přímou metodou • 4.LP – Měření měrného elektrického odporu vodiče • 5.LP – Jednoduché elektronické zapojení 	<ul style="list-style-type: none"> ○ analyzuje pracovní postup (schéma zapojení) ○ vybírá vhodná měřidla a pomůcky ○ měří základní fyzikální veličiny ○ zpracovává výsledky měření ○ statisticky zpracovává naměřené hodnoty ○ dodržuje pravidla bezpečnosti práce v laboratoři 	

O K T Á V A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Optika <ul style="list-style-type: none"> • světlo • zákony paprskové optiky • vlnová optika • geometrická optika 	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje šíření světla ○ znázorňuje odraz světla ○ formuluje zákon odrazu světla ○ rozděluje, znázorňuje lom světla ○ formuluje Snellův zákon ○ aplikuje ho v příkladě ○ popisuje důsledky lomu světla ○ popisuje disperzi světla ○ charakterizuje interferenci světla, interferenci na tenké vrstvě ○ uvádí užití interference v praxi ○ popisuje ohyb světla, ohyb světla na optické mřížce ○ aplikuje vztah pro interferenční maximum v příkladě ○ popisuje polarizaci světla ○ uvádí její užití v praxi ○ využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými soustavami ○ popisuje rovinné zrcadlo ○ znázorňuje chod paprsků, resp. obraz ○ popisuje, rozděluje kulová zrcadla ○ znázorňuje chod důležitých zobrazovacích paprsků ○ vytváří graficky obraz ○ popisuje aplikaci zrcadel ○ formuluje zobrazovací rovnici kulového zrcadla + znaménkovou konvenci ○ aplikuje v příkladech ○ popisuje, rozděluje čočky ○ znázorňuje chod důležitých zobrazovacích paprsků ○ definuje optickou mohutnost 	

XI.1.B – Fyzika

	<ul style="list-style-type: none"> ○ vytváří graficky obraz ○ formuluje zobrazovací rovnici čočky + znaménkovou konvenci ○ aplikuje v příkladech ○ popisuje oko, akomodaci oka, vady oka a jejich eliminaci ○ srovnává konstrukci, princip zobrazení základních optických přístrojů 	
Elektromagnetické záření • rozdělení • fotometrie • spektra látek • RTG záření	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje spektrum elektromagnetického záření ○ popisuje základní fotometrické veličiny ○ charakterizuje černé těleso ○ popisuje zákony záření černého tělesa ○ rozděluje, popisuje spektra látek ○ popisuje spektrální analýzu a její využití ○ charakterizuje RTG záření ○ popisuje jeho zdroj ○ charakterizuje vlastnosti, využití 	
Atomová fyzika • laser • historické objevy • Bohrův model atomu	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje spontánní emisi, absorpci, stimulovanou emisi ○ popisuje princip laseru, využití ○ charakterizuje atom, uvádí základní veličiny atomové fyziky ○ popisuje objevy J.Thomsona, R.Millikana, E.Rutherforda ○ charakterizuje pojem izotop ○ vysvětluje princip hmotnostního spektrometru ○ charakterizuje Planckovu kvantovou hypotézu ○ popisuje fotoelektrický jev ○ aplikuje jeho zákonitost v příkladě ○ charakterizuje Bohrův model atomu ○ specifikuje jeho nevýhody ○ využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročastic k řešení fyzikálních problémů 	
Jaderná fyzika • základní pojmy • radioaktivita • jaderné reakce • jaderná energetika • využití radionuklidů	<ul style="list-style-type: none"> ○ student popisuje atomové jádro ○ charakterizuje jaderné síly ○ charakterizuje radioaktivitu ○ popisuje druhý radioaktivního záření ○ navrhuje možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření ○ charakterizuje poločas přeměny ○ formuluje zákon radioaktivní přeměny ○ aplikuje ho v příkladě ○ využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídaní chování radioaktivních látek ○ charakterizuje přeměnové řady 	

XI.1.B – Fyzika

	<ul style="list-style-type: none"> ○ charakterizuje umělou radioaktivitu ○ popisuje jaderné reakce ○ posuzuje je z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance ○ uvádí příklady jaderné fúze ○ charakterizuje jaderné štěpení, řetězovou jadernou reakci ○ popisuje historii jaderné energetiky ○ analyzuje jaderný reaktor, jadernou elektrárnu ○ popisuje využití radionuklidů	
Speciální teorie relativity <ul style="list-style-type: none"> • vznik • 2 základní principy • důsledky • vztah mezi energií a hmotností	<ul style="list-style-type: none"> ○ student charakterizuje základní poznatky klasické mechaniky ○ popisuje vznik STR ○ formuluje 2 principy STR ○ vysvětluje jejich důsledky (relativnost současnosti, dilataci času, kontrakci délek, relativistické skládání rychlostí) ○ aplikuje důsledky v příkladech ○ charakterizuje poznatky relativistické dynamiky ○ vysvětluje vztah $E = m \cdot c^2$	